

Ehdotus Mäntyharjun palvelukokeiluista

Mäntyharjun Ikäruoka-kehittämisryhmä
Syyskausi 2021

Ikäruoka 2.0 -hanke | xamk.fi/ikaruoka | Hanke saa sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää valtionavustusta terveyden edistämisen määrärahasta.

Gery
Gerontologia ja
Geriatri

jamk

Jyväskylän
ammattikorkeakoulu

XAMK
Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Ikäruoka 2.0 -hankkeen ehdotukset käytännön kokeiluista

- Ehdotus on tehty Mäntyharjun Ikäruoka-kehittämisryhmän [ideoinnin](#) ja 19.8. tilaisuudessa käydyin keskustelun perusteella.
- Ehdotus sisältää **viisi kokeiluaihiota**, jotka kokeilukohtaiset pienryhmät täydentävät varsinaisiksi kokeilusuunnitelmiksi.
- Kokeiluaiheiden ehdotuksen perusteena olivat mm., että...
 - mukana on palveluntarjoaja, esim. ruokapalveluista, kaupasta tai neuvontapalveluista, joka on sitoutunut osallistumaan kokeilun suunnitteluun ja toteutukseen.
 - mukana on vapaaehtoisia (järjestöt, kyläyhteisöt, yksityishenkilöt), jotka ovat sitoutuneita osallistumaan kokeiluun järjestäjinä tai kokeiliasiakkaina.
 - kokeilu on riittävän pienimuotoinen ja nopea, jotta se voidaan suunnitella ja toteuttaa 9–11/2021 aikana.
 - kokeilun aiheena on palvelu tai käytäntö, josta vetovastuun voi ottaa paikallinen taho/tahot ja joka voi onnistuessaan jatkua myös Ikäruoka 2.0 -hankkeen jälkeen.
- Lisäksi ehdotuksessa on mukana tiedottamiseen liittyvä kehittämisidea, jonka kokeilumahdollisuutta vielä selvitetään.

Mäntyharjun Ikäruoka-kehittämisyhmän toiminnan ja palvelukokeilujen tavoitteet

- Kotona asuville ikäihmisille on tarjolla tarpeisiin vastaavia, **hyvää syömistä tukevia palveluita omalla asuinalueella.**
- Tarjolla olevat ruokaan liittyvät palvelut edistävät kotona asuvien ikäihmisten **yhteisöllisyyttä, toimintakykyä, hyvää ravitsemusta ja terveyttä.**
- Mäntyharjuun **syntyy uusi yhdessä kehittämisen toimintamalli.**
 - Ruokaan liittyvien palveluiden tuottajien ja eri sektoreiden toimijoiden yhteistyö lisääntyy. Ikäihmiset osallistuvat kehittämissyhteistyöhön.
 - Ruokaan liittyviä palveluita, jotka tukevat ikäihmisten kotona asumista ja hyvinvointia, kehitetään yhdessä verkostomaisesti toimien myös Ikäruoka 2.0 -hankkeen jälkeen.
- Lisätietoa Mäntyharjun Ikäruoka-kehittämisyhmän toiminnasta löytyy [verkkosivulta](#).

Kehittämisteemat kokeiluissa

1. Yhteisöllinen ruokailu

2. Kauppa-asiointiin tukeminen

Bonus. Tiedottaminen

Yhteisöllinen ruokailu

Voit palauttaa mieleen kaikki yhteisöllisen ruokailun ideat [koosteesta](#) (linkki avautuu selainikkunaan).

1. Kokeilu: Kokki kotiin & ruokakaverit koolla

- **Tavoitteet:** *täydennetään*
 - Helpottaa asiakkaan ruokahuoltoa, saa syödä yhdessä toisen tekemää ruokaa
 - Uuden ruokapalvelun kehittäminen
- **Mittarit ja arviointi:** *täydennetään*
 - Asiakastyytyväisyys ”Hyvä kello kauas kuuluu”
 - Halu toteuttaa ruokailu/palvelu uudelleen, tilataan toisen kerran
 - Palvelun kannattavuus yrittäjälle
- **Kohderyhmä:** *täydennetään*
 - Pienet kaveri- ja ystäväporukat (4–6 hlö)
- **Aikataulu ja tehtävät:** *täydennetään*
 - Ei vanhustenviikolla (vko 40)
 - Kokki vastaa ruoanvalmistuksesta, tuo valmiina tai valmistaa osan paikan päällä, mahdollisesti yhdessä osallistujien kanssa
 - Tarjolla on menuvaihtoehtoja eri teemoista, asiakas valitsee
 - Osallistujamäärä, ruokailun aika ja paikka sovitaan etukäteen
 - Lisäksi sovitaan, valmistetaanko ruokaa vain yhtä ruokailua varten vai useampia annoksia, esim. pakastettavaksi myöhempää käyttöä varten
- **Resurssit ja työnjako:** *täydennetään*
 - Paikka: asiakkaan koti (kokeiluasiakas ilmoittautunut)
 - Kulut: asiakkaat jakavat palvelun kustannukset
- **Riskit:** *täydennetään*
- **Jatkosuunnitelma:** *täydennetään*
 - Palvelulla on kysyntää, yhdessä ruokailevien porukoiden koko ja määrä kasvavat
 - Palveluntarjoaja jatkaa palvelun tarjoamista osana liiketoimintaansa

Suunnitelma täydennetään pienryhmässä. Tutustu tarkempaan suunnitelmapohjaan ja täyttövinkkeihin [tästä linkistä](#).

2. Kokeilu: Kylät kylään

- **Tavoitteet:** *täydennetään*
 - Yhteisruokailun mahdollisuudet lisääntyvät
 - Lähialueiden verkosto ja yhteistyö lisääntyvät
 - Ruokapalvelun tarjoajille tulee uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja asiakkaita
 - Saadaan mallia, opitaan toisilta ruokailujen järjestämisestä

- **Mittarit ja arviointi:** *täydennetään*
- **Kohderyhmä:** *täydennetään*
 - Kyläyhteisöjen ikäihmiset ja heidän läheisensä, muut asukkaat
 - Alueet: Mäntyhajun keskusta, Käävänkylä – Halmeniemi (?), Mynttilä – Toivola

- **Aikataulu ja tehtävät:** *täydennetään*
 - Vanhustenviikolla to 7.10. yhteisruokailutapahtuma Mäntyharjun keskustassa

- **Resurssit ja työnjako:** *täydennetään*
 - Käävänkylällä toimija + kokemusta yhteisruokailujen järjestämisestä > selvitetään Halmeniemen kyläyhteisön kiinnostusta kokeiluun
 - Mynttilässä toimijat + kokemusta yhteisruokailun järjestämisestä > Toivola voisi olla naapurikylä kokeilussa
 - Mäntyharjun keskustan Vanhustenviikon yhteisruokailusta kokemusta ja valmis toimijaverkosto > Kylliltä voitaisiin osallistua laajasti ja tiedottaa tulevista yhteisruokailun kokeiluista

- **Riskit:** *täydennetään*
- **Jatkosuunnitelma:** *täydennetään*

Suunnitelma täydennetään pienryhmässä. Tutustu tarkempaan suunnitelmapohjaan ja täyttövinkkeihin [tästä linkistä](#).

3. Kokeilu: Kiertävä yhteisruokailu ja noutomyynti

- **Tavoitteet:** *täydennetään*
 - Yhteisruokailun mahdollisuudet lisääntyvät
 - Ruokapalvelun tarjoajille tulee uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja asiakkaita
 - Uuden ruokapalvelun kehittäminen
- **Mittarit ja arviointi:** *täydennetään*
 - Uuden palvelun kysyntä ja kannattavuus
 - Asiakaskysyntä vs. kannattavuuden raja
- **Kohderyhmä:** *täydennetään*
 - Kokeilu: Enonkylät ry:n toiminta-alueen ikäihmiset ja heidän läheisensä, muut asukkaat
- **Aikataulu ja tehtävät:** *täydennetään*
 - 10/2021 alkaen (tilat käytettävissä)
 - Kokeiltavan palvelun idea: kokki kiertää kylältä kylälle (1 pv/kylä); kylätalolla/muussa kylän keskuspaikassa järjestetään yhteisöllinen ruokailu ja kotiin noudettavien ruoka-annosten myynti ennakkotilausten mukaan
- **Resurssit ja työnjako:** *täydennetään*
 - Paikka: Enonkylätalo
 - Toimijat: Enonkylät ry, ruokapalveluyrittäjä
- **Riskit:** *täydennetään*
- **Jatkosuunnitelma:** *täydennetään*

Suunnitelma täydennetään pienryhmässä. Tutustu tarkempaan suunnitelmapohjaan ja täyttövinkkeihin [tästä linkistä](#).

4. Kokeilu: Yhteisruokailu yhteistilassa, case: Menuumat

- **Tavoitteet:** *täydennetään*
 - Yhteisruokailun mahdollisuudet lisääntyvät
 - Syntyy verkosto ja toimintamalli edullisen yhteisruokailun järjestämiseksi yhteistilassa
- **Mittarit ja arviointi:** *täydennetään*
 - Palvelun tarve, kiinnostavuus ja asiakastyytyväisyys
 - Palvelun kannattavuus
 - Todennäköisyys toiminnan jatkuvuudelle
- **Kohderyhmä:** *täydennetään*
 - Kotona asuvat ikäihmiset (keskusta-alueella)
- **Aikataulu ja tehtävät:** *täydennetään*
- **Resurssit ja työnjako:** *täydennetään*
 - Palveluntarjoaja: Menuumat Oy
 - Paikka: selvitetään yhteistilaa Mäntyharjun keskustasta, ehdotus: Taruvuori
- **Riskit:** *täydennetään*
- **Jatkosuunnitelma:** *täydennetään*

Kuva: Pixabay

Kauppa-asiointin tukeminen

Voit palauttaa mieleen kaikki kehittämisteemaan liittyvät ideat [koosteesta](#) (linkki avautuu selainikkunaan)

5. Kokeilu: Kauppa-avustaja

- **Tavoitteet:** *täydennetään*
 - Ikäihmisten asiointi kaupassa helpottuu, löytää helpommin, saa valintoihin apua
 - Ruokavalioon tulee vaihtelua ja monipuolisuutta, kun saa vinkkejä uusien tuotteiden valintaan
- **Mittarit ja arviointi:** *täydennetään*
 - Palvelun tarve, kiinnostavuus ja asiakastyytyväisyys
 - Todennäköisyys toiminnan jatkuvuudelle
- **Kohderyhmä:** *täydennetään*
 - Mäntyharjun S-marketissa asioivat ikäihmiset
- **Aikataulu ja tehtävät:** *täydennetään*
- **Resurssit ja työnjako:** *täydennetään*
 - Paikka: Mäntyharjun S-market
 - Toimijat: S-marketin henkilöstö, vapaaehtoiset avustajina
 - Mahdollisuus yhteistyöhön Savon Martat/EEVI-hankkeen kanssa
- **Riskit:** *täydennetään*
- **Jatkosuunnitelma:** *täydennetään*

Kuva: Pixabay

Tiedottaminen

Voit palauttaa mieleen kaikki tiedottamiseen liittyvät ideat [koosteesta](#) (linkki avautuu selainikkunaan)

Bonuskokeilu: Ikäihmisten aktiviteettikalenteri

- **Tavoitteet:** *täydennetään*
 - Ikäihmisten palvelut (kokeiluvaihe: Ikäruoka-kokeilutapahtumat) löytyvät keskitetysti yhdestä paikasta
 - Alueen ikäihmisten tietoisuus tarjolla olevista palveluista ja tapahtumista lisääntyy
- **Mittarit ja arviointi:** *täydennetään*
 - Kalenterin käytettävyys ja saavutettavuus – Löytävätkö ikäihmiset tarvitsemansa tiedot helposti?
 - Todennäköisyys toiminnan jatkuvuudelle (vastaava taho, ylläpito ja tietojen kokoaminen)
- **Kohderyhmä:** *täydennetään*
 - Kotona asuvat ikäihmiset (Mäntyharjun kunnan alue)
- **Aikataulu ja tehtävät:** *täydennetään*
 - Mallina kunnan tuottama nuorten aktiviteettikalenteri
- **Resurssit ja työnjako:** *täydennetään*
 - Selvitetään kunnan kiinnostusta ja mahdollisuutta osallistua kokeiluun
- **Riskit:** *täydennetään*
- **Jatkosuunnitelma:** *täydennetään*

Miten jatketaan kohti kokeiluja?

- Jokaiselle kokeilulle laaditaan oma **kokeilusuunnitelma** (voit ladata suunnitelmapohjan [tästä linkistä](#)).
- Ikäruoka 2.0 -hanke kutsuu koolle **kokeilukohtaiset pienryhmät**, jotka työstävät kokeilusuunnitelmat.
- Pienryhmiin kutsutaan kunkin kokeilun palveluntuottajat (esim. ruoka-, kauppa-, neuvontapalvelut), kokeilupaikan yhteyshenkilöt (esim. kyläyhdistyksestä) sekä kaikki, jotka ovat kertoneet kiinnostuksesta olla mukana ko. kokeilussa.
Huom! Ikäruoka-kehittämistoiminta on avointa ja jokaisen kokeilun pienryhmään voi edelleen ilmoittautua mukaan.
- Kokeilusuunnitelmat käydään koko porukan voimin läpi, annetaan palautetta ja saadaan viime hetken vinkkejä toteutukseen...

**Ikäruoka-kehittämisryhmän [työpajassa](#)
keskiviikkona 22.9. klo 14.30–17.00 Mäntyharjulla**

(Paikka: Koulun ravintola, Lääkärinkuja 2 + etäosallistumismahdollisuus)

Merkitsethän päivän jo kalenteriin. Tervetuloa!

Kehitetään ja kokeillaan yhdessä!

Niina Rantakari
niina.rantakari@xamk.fi
p. 040 624 7710

Riitta Tuikkanen
Riitta.tuikkanen@xamk.fi
p. 040 772 3385

Paula Mäkeläinen
paula.makelainen@xamk.fi
p. 040 829 8462

Verkkosivu Ikäruoka 2.0 xamk.fi/ikaruoka

Facebook @ikaruoka2.0 www.facebook.com/ikaruoka2.0

Instagram @ikaruoka2.0 www.instagram.com/ikaruoka2.0/

Gery jamk | Jyväskylän
ammattikorkeakoulu

XAMK
Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu